

SKANDINAVISKE KANADIENSAREN

TIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA.

Löp. No. 155. — ÅRG. 9.

Redaktör och utgivare:
C. H. LUNDGREN.

WINNIPEG, MAN. 30 OKTOBER 1894.

Redaktionsbyrå och kontor:
Patrick street 300, Winnipeg.

No 32.—Läs. 5 Cts.

OM JORDBRUKSSKÖTSELN I WESTRA CANADA.

Våra jordbrukare i den stora Western hafva med April månads ingång att bereda sig på sitt arbete. Då har vanligtvis alla lemningar af vintern försvunnit, och den under föregående höst preparerade jorden skall då mottaga sitt utsäde. Till säningen b' gagnas "the drill", en del jordbrukare använda "the press drill", hvilken senare anses gifva mera tillfredställande resultat. Två hästar brukas alltid för maskinen, och kan man, der landet är jemnt och långsträckt, besä 7 & 10 acres*) pr. dag.

Som jorden vanligtvis är mycket lös begagnas harvar af lättaste slag; pinnarne eller tändarna äro 7 & 8 tum långa.

Med en sådan harf, dragen af ett par hästar, kan man gå öfver 20 acres pr. dag. Jorden öfver harfvans vanligen 2 gånger, först långs med och sedan tvärs öfver färdarna.

Vid plöjningen begagnas flera slags plogar, enkla eller dubbla allt efter råd och lägenhet. Med en enkel plog öfver man sig hafva gjort ett godt arbete, om man plöjer upp 2-2½ acres om dagen.

Som det tidtals icke blott är knapp tillgång på arbetsfolk, utan lönerna ställa sig höga i jämförelse med nuvarande sadespriser, så är jordbrukaren här nödsakad, att nedlaga det minst möjliga arbete på sin jord. I regel försöka alla att få sin hvefve sådd i April månad, ty en tidig sådd betyder också en tidlig skörd; viktigt därför att våra ländmän då veta sig kunna undgå skadan af en tidig höstfrost.

Maj och Juni äro synnerligen behagliga månader i Manitoba och Nord Western. Tidigt i Maj begynna träden att grönska och hastigt skjuta gräset upp — friskt och grönt — all over the country. Dagarna, med sin ljumma, behagliga värme, aflösa af svala och uppriskande nätter.

Hvefve fälten synas, lofvande. Man sår nu gröfre såslesslag, såsom hafre och korn och s. k. tidig potatis sättas.

Senare, i slutet af Maj och början af Juni, sättes potatisen allmänt på enkelt och vanligt vis. Om landet är nytt d. v. s. nyupplutet, plantas potatisen i hvar tredje färd med ett mellanrum af ca. 10 tum.

Ea man med ett par hästar, samt två pojkar till hjälp vid sättningen, kan blifva färdig med en acre pr. dag, och åtgår dervid ca. 90 lb af sittpotatis. Derefter harvas landet öfver 1 eller 2 gånger och jorden plöjes upp åt hvar sida, hvar på arbetet är färdigt. Jord, från hvilken man dragit skördar en längre tid, må gödslas för att gifva god afkastning. 20 bushels af potatis pr acre anses för en medelmåttig skörd, mer ovanligt är det icke att man uppnår 30 & 40 bushels. Rofvor och andra rotfrukter brukas icke synnerligen allmänt, men på platser, der de förekomma, antaga de oerhörda proportioner.

I slutet af maj och under juni faller vanligtvis ymnigt och häftigt regn, hvarvid hålor och raviner uppfyllas och landet blifver genomgående mättadt af vatten. Detta är

regn perioden i Western, som efterföljes af långa dagar med starkt solskin, framtvingande all vextlighet i en förvånansvärd grad. De heta solstrålarna stryka mot den svarta feta jorden förvandlande den liksom till en varm bädd. Man kan se i vextriket huru lifvet utvecklas och framskrider allt mer och mer dag efter dag.

Vårt utmärkte hvefve — Manitoba No. 1 hard — som hittills står öfverträffadt och som erhållit de största guld medaljer vid pristävlingar rundt hela världen, behöfver endast 109 dagar från säningstiden till tröskningen.

Man kan se den tidige "Rose" potatisen mogen på landtmännens bord 42 & 50 dagar efter att den blifvit satt, och rhabarber har blifvit skuren i Juli 32 tum hög och 9 tum i omkrets.

Värmen tempereras af vindar, som vanligen blåsa från solens uppgång till dess nedgång, och kunnas därför icke tryckande hvarken för människor eller djur. Mosquitos äro dock synnerligen talrika och besvärliga under en del af juni och juli, och som deras lif är kort, bruka de tiden så mycket flitigare.

(Forts.)

VILL DET NU BLIFVA ALLVAR?

Denna fråga har man hört hundratals af människor ställa till hvarandra under de sista dagarna. Det är nemligen bekant, att de förnämste ledarna af det Conservativa partiet i Winnipeg och andra delar af Provinsen hafva afrest till Ottawa.

Man tror sig veta, att denna resa står i förbindelse med spörsmålet om den mycket omtalade Hudson's Bay jernvägens fullbordande, och att utsigterna härtill nu äro synnerligen goda.

Hela Vestens befolkning hafva satt sitt hopp till denna jernväg, och nästan alla provins tidningar tala om nödvändigheten af att få denna så länge projecterade förbindelse med Hudson's Bay viken i stånd. Det anses som säkert, att tillräckligt kapital blifvit anskaffadt för jernvägens komplettering, och om så är kommer man att begynna arbetet så snart som möjligt.

Ingenting vet man dock ännu med visshet, man endast väntar och hoppas.

LAURIERS VALLFART.

Den så mycket omdömda Liberala partiets talman, herr Laurier, har nu ändligen återkommit hit.

För oss synes det såsom en partiledare, innan han ger sig ut på en sådan färd som denna, borde vara enig med sig sjelf, icke vackla hit och dit utan med sjelfständighet och frimodighet utveckla sitt program. Han, Mr. Laurier, som naturligtvis bör vara en god och rätttrogen Katolik, har i den brännande skolfrågan, som så innerligt berör hans trosbröder, icke vågat uttala sin mening, utan har i stället begagnat den utvägen, att säga sig icke vara fullt hemmastadd i ämnet.

Kan det Liberala partiets ledare, herr Laurier, tro, att sådant prat

går i folk? Nej, vi se endast här ett bevis på hans vankelmod, att han när som helst kan kasta öfver bord sina trosförvandters intressen för egna politiska, och att han vill försöka hålla sig en utväg öppen i händelse det Liberala partiet vid nästa val återigen skulle lida nederlag. I stället för tilltro har han uppväckt misstroende, icke minst bland sitt eget parti, hvarom hans sista mottagande i Winnipeg bär vittnesbörd. Vi hade tillfälle att se summa två personer hela honom välkommen vid tågets ankomst hit. Herr Laurier har förstört sina egna framtidsvyer och sitt parti har han mera skadat än gagnat genom sin valfart.

KORRESPONDENS.

Från Dom. - Regeringens emigrations agent i Ottawa hafva vi mottagit följande skrifselse.

WETASKIWIN, Canada, 1 okt. 1894.

Herr Alfred Åkerlindh.

Jag har i första rummet att säga hr Åkerlindh ett hjertligt tack för godt sällskap hit upp och för de många goda råd och upplysningar, som Ni lemnade mig under vår gemensamma resa-tur hit. Det var 2 år den 19de augusti sedan vi anlände till Wetaskiwin. Som Ni torde erinra Eder, beslöt jag att taga upp land vid Bittern Lake, hvilket beslut också gjordes till handling. Jag byggde mig strax ett litet hus, på våren 1893 satte jag 16 bushels potatis och fick deraf en skörd af 150 bushels. Något korn sådde jag äfven, hvilket visade sig godt och frodigt. Samma höst upbröt jag 12 acres af land och besädde det i våras med hafre och hvefve samt potatis och rotfrukter, hvilket allt gifvit god afkastning.

Jordmänen är den bästa man kan önska sig: djup svartnylla på lerbotten. Skog till byggnadstimmer och brändse är god tillgång på och består hufvudsakligen af gran, asp samt poppel. Klimatet är godt och särdeles passande för oss Skandinaver, som äro vana vid någorlunda frisk vinter och ej för varma somrar. Jagten är förträfflig synnerligast å hare och prairiehöns, hvaraf man utan besvär och tids-spillan dagligen kan blifva försedd, äfvenledes finnes tillgång på fisk. Jag trifves utmärkt godt här och önskar, att många af våra landsmän passade på tillfället att få sig jord medan den kan fås för intet. Minst ett tusental män hafva upptagit land i detta distrikt, och torde Skandinaverna ibland dessa stå högst i antalet.

Med Högaktning
O. EVENSON.

AINSWORTH, B. C., 3 oct. 1894.
Till
Redak. af Skand. Canadiensaren
Winnipeg.

Som jag nu är tillbaka på min gamla vistelseort får jag härmed bedja Eder vara af den godheten sända tidningen till denna plats. Tiderna börja nu att ljusna härstädes i det att en hel del grufvor återupptagit arbetet. En bly och silfversmålt är under uppförande och skall blåsa på om ett par

veckor, så här kommer att blifva rörelse nästkommande vinter.

Skall framdeles låta Eder höra huru vi hafva det här

Högaktningfullt

CHARLES NELSON.

CANADA.

— En son till Swea och Alex Stenberg i Nya Stockholm föddes den 26 september.

— Luttemanska sextetten afreser i dagarne till Australien. Den 28de dess gifves en afskeds-koncert i Chicago, och om sällskapet derefter drager rätt i vester, eller tager vägen via Winnipeg, veta vi icke; hoppas dock det senare.

— Försök gjordes den 21 dennes att ursåpa ett passagerare tåg på C. P. R. Attentatet föröfvades ca. 2 mil öster om Mount Forest. Entie var kastat tvärs öfver banan, men med undantag af en mindre skada å maskinen in träffade ingen vidare olycka.

F. d. postmästaren och riedagsmannen D. Campbell från White-wood arresterades nyligen i Chicago för i Nordvestra Canada begåna förfalskningar. Vid rättgången uppträdde ingen käreand, hvarför målet afskrefs och Campbell lösläpptes. Då han arresterades arbetade Campbell i Chicago som stalldräng.

— Svensk Norske Vice Konsul i Portage la Prairie, Frank Harlin, afled 31 september. Den aflidne hade vistats här i landet omkring 15 år samt var anställd vid Manitoba & Nord Western jernvägen som stations-inspektör. Till Vice Konsul utnämndes han förliden höst. Harlin, som var bördig från Gotland, Sverige, hade gjort sig mycket omtyckt af landsmän, förmän och underlydande, hvilka djupt deltaga i hans efterlemnade makas och barns stora sorg. Frid öfver hans minne!

— Från kolonien "Skandinavia" rapporterar herr Adolf Lundgren i skrifselse af den 28 september 1894 till Dom. Regeringen i Ottawa, att skörden varit synnerligen riklig och att någon frostskada icke förekommit detta år. För sin egen del tillägger han, att han erhållit 150 bushels potatis efter ett utsäde af 7 bushels, och som han vid Minnedosa utställningen förra året fick fyra pris för sina jordbruksalster, så tänker han icke blifva sämre i år.

OTTAWA. Subskriberingen till förmån för Winter Karnvalen i Ottawa har blott under första dagen visat ett godt resultat, i det att ett belopp af \$2,530, tecknades på några timmar. Skandinaverna borde genom ett fackel-tåg eller dylikt göra sig bemärkta vid festligheterna.

— Herr Carl Warburg assistant vid Konsul Meyer's tryckeri har i dagerna knutit hymen's band. Lycka till på lifvets trasiga best-matta.

— Fredagen den 12te dennes afhöll föreningen "Norden's Bröder" i Albert Hall, New Edinburgh, en kaffe-fest, som var mycket talrikt besökt. Aftonens festlighet öppnades med ett tal af herr Christian Olsen; dylika följde under aftonens lopp, deribland ett för nykterheten af herr E. Erikson, ett framläggande

föreningens ändamål af herr Alf Åkerlindh, ett af herr A. Person meddelande syföreningen "Myran's" bildande. Herr O. Sandberg framsade på ett ledigt och intressant sätt flera poemer o. dyl. Herr Pastor Pihldal, nyligen hitkommen och vald att sköta Svenskarnes och Norrmännens religiösa angelägenheter i Ottawa, höll äfven ett anslående tal. Herrar Gustaf Carlsson och Carl Blomquist uppträdde uti flera synnerligen lyckade och skrittretande nummer och helsades med lifliga applåder. Förfriskningar serverades mellan afdelningarne. Aftonens fest var i allo glad och angenäm och slutades först mot morgonsidan.

— Gudstjensterna uti Svensk-Norska församlingen voro sistlidne söndag mera än vanligt talrikt besökta. Församlingens nye själsbörjare, Pastor Pihldal har redan under sin korta vistelse här vunnit stor popularitet, och är det att förvänta att församlingen kommer under hans ledning att hastigt ökas.

— Herr Rönnlöf kommer att i dagarne öppna egen sko-affär på Queen Street, nära Bank Street, och behöfver ju ej nämnas att landsmännen borde patronisera honom så mycket som möjligt.

— Luttemanska Sextetten, bestående af herrar F. Eriksson och C. Fröholm, första tenorer, C. Smith, andre tenor, E. Schill, första bas, samt N. Löwenmark och G. Kindlundh, andra baser, gaf den 15 och 16 dennes tvänne väl besökta konserter i Ottawa. Sällan får man höra sådan sång här och ähört tycktes hänföra af de på ett mer än mästertligt sätt utförde vackra och kraftiga svenska sångnumren. Det är nästan omöjligt att tillräckligt i ord uppskatta denna organisation, utan att det skulle synes luta åt smicker, men så mycket kan trygg blifva sagt, att hvarhelst de uppträda, borde ingen sann beundrare af sång eller musik företumma att höra dessa våra världsberömda landsmän. Herr Fröholm med sin vackra tenorstämman tog i synnerhet i Gounods Serenade samt "I Rosen's doft" publiken med storm. Herr Löwenmark visade sig uti "Rocked in the cradle of the deep" ega en förträfflig andre bas. "Du gamla, du fria, du fjällhöga" gaf på ett ypperligt sätt af sextetten ensemble, med ett fint och kraftigt tenor-solo af herr Eriksson, hvilkens starka stämman må sägas skakade hela konsert-byggnaden. Herr Kindlundh visade sig i flera solo-nummer ega en ovanligt stark andre bas-röst. Herr C. Smith slog an på publiken genom sin vackra andre tenor och sitt behagliga sätt i utförandet. Alla nummer utfördes med en precision och ett artistiskt sätt, på det högsta beundransvärd. Ottawa publiken hoppas snart hafva nöjet återse dessa fräjdade tolkare af de Nordiska sångerna.

— Herr Carl Warburg assistant vid Konsul Meyer's tryckeri har i dagerna knutit hymen's band. Lycka till på lifvets trasiga best-matta.

— Fredagen den 12te dennes afhöll föreningen "Norden's Bröder" i Albert Hall, New Edinburgh, en kaffe-fest, som var mycket talrikt besökt. Aftonens festlighet öppnades med ett tal af herr Christian Olsen; dylika följde under aftonens lopp, deribland ett för nykterheten af herr E. Erikson, ett framläggande

föreningens ändamål af herr Alf Åkerlindh, ett af herr A. Person meddelande syföreningen "Myran's" bildande. Herr O. Sandberg framsade på ett ledigt och intressant sätt flera poemer o. dyl. Herr Pastor Pihldal, nyligen hitkommen och vald att sköta Svenskarnes och Norrmännens religiösa angelägenheter i Ottawa, höll äfven ett anslående tal. Herrar Gustaf Carlsson och Carl Blomquist uppträdde uti flera synnerligen lyckade och skrittretande nummer och helsades med lifliga applåder. Förfriskningar serverades mellan afdelningarne. Aftonens fest var i allo glad och angenäm och slutades först mot morgonsidan.

— Gudstjensterna uti Svensk-Norska församlingen voro sistlidne söndag mera än vanligt talrikt besökta. Församlingens nye själsbörjare, Pastor Pihldal har redan under sin korta vistelse här vunnit stor popularitet, och är det att förvänta att församlingen kommer under hans ledning att hastigt ökas.

— Herr Rönnlöf kommer att i dagarne öppna egen sko-affär på Queen Street, nära Bank Street, och behöfver ju ej nämnas att landsmännen borde patronisera honom så mycket som möjligt.

— Luttemanska Sextetten, bestående af herrar F. Eriksson och C. Fröholm, första tenorer, C. Smith, andre tenor, E. Schill, första bas, samt N. Löwenmark och G. Kindlundh, andra baser, gaf den 15 och 16 dennes tvänne väl besökta konserter i Ottawa. Sällan får man höra sådan sång här och ähört tycktes hänföra af de på ett mer än mästertligt sätt utförde vackra och kraftiga svenska sångnumren. Det är nästan omöjligt att tillräckligt i ord uppskatta denna organisation, utan att det skulle synes luta åt smicker, men så mycket kan trygg blifva sagt, att hvarhelst de uppträda, borde ingen sann beundrare af sång eller musik företumma att höra dessa våra världsberömda landsmän. Herr Fröholm med sin vackra tenorstämman tog i synnerhet i Gounods Serenade samt "I Rosen's doft" publiken med storm. Herr Löwenmark visade sig uti "Rocked in the cradle of the deep" ega en förträfflig andre bas. "Du gamla, du fria, du fjällhöga" gaf på ett ypperligt sätt af sextetten ensemble, med ett fint och kraftigt tenor-solo af herr Eriksson, hvilkens starka stämman må sägas skakade hela konsert-byggnaden. Herr Kindlundh visade sig i flera solo-nummer ega en ovanligt stark andre bas-röst. Herr C. Smith slog an på publiken genom sin vackra andre tenor och sitt behagliga sätt i utförandet. Alla nummer utfördes med en precision och ett artistiskt sätt, på det högsta beundransvärd. Ottawa publiken hoppas snart hafva nöjet återse dessa fräjdade tolkare af de Nordiska sångerna.

— Herr Carl Warburg assistant vid Konsul Meyer's tryckeri har i dagerna knutit hymen's band. Lycka till på lifvets trasiga best-matta.

— Fredagen den 12te dennes afhöll föreningen "Norden's Bröder" i Albert Hall, New Edinburgh, en kaffe-fest, som var mycket talrikt besökt. Aftonens festlighet öppnades med ett tal af herr Christian Olsen; dylika följde under aftonens lopp, deribland ett för nykterheten af herr E. Erikson, ett framläggande

ska flottorna utkämpade med hvarandra i Koreabukten gör dem båda mycken heder. Begge de flentliga amiralerna träffade sina anordningar med stor duglighet och kallblodighet. Striden upphörde ej, förrän krafterna voro fullständigt uttömda; kineserna hade förlorat sina bästa fartyg, af de öfverblifna hade flere förbrukat all sin ammunition och andra hade ej manskap nog att sköta kanonerna. Men äfven japanesernas fartyg hade lidit så mycket, att de ej kunde fortsätta striden. Det var ej nattens inbrott, som gjorde ett slut på striden, det var utmattningen på båda sidor. Den kinesiska flottan — eller återstoden af den — kunde draga sig tillbaka utan att förföljas, eller rättare sagt, den kunde i lugn lemna den del af bukten, der den var instängd. Amiral Ito sänder i sin rapport att den stal sig bort under natten. Det kunde den alla icke ha gjort om japaneserna varit mera påpassliga, och det skulle de säkert ha varit, om de kunnat. Men de voro nödsagade att låta den slagne motståndaren passera, de måste hvila.

Under striden voro krafterna ungefär lika; visserligen hade kineserna ett par stora pansarfartyg, och dertill ett par skepp mera än motståndarna, men deras skepp voro af mycket skiljaktigt storlek och i allmänhet mindre än japanesernas, som alla höfde till samma typ och för det mesta voro af utmärkt konstruktion; deras pansarkryssare "Yochina" är ett af de allra bästa fartyg i verden med en hastighet af 23 knop i timmen.

Hvad armeringen angår, hade kineserna visserligen flere kanoner än japaneserna, men till gengäld hade den öfriga bestyckningen hos dessa genomgående större kaliber än hos kineserna. Dessutom hade japaneserna 93 snabbskjutande kanoner emot kinesernas 49, och det var just detta fruktansvärda vapens verkningar, som voro så förödande för de kinesiska fartygen.

Det mest afgörande var emellertid, att japanesernas personal var ojemförligt mycket bättre än motståndarnes. De kinesiska sjöofficerna ha vanligen en högt bristfällig utbildning, och detta gäller i än högre grad ifråga om manskapet. I Japan deremot ha alla sjöofficerna genomgått undervisningsanstalter, som äro helt och hållet inrättade efter engelskt mönster. Sjökrigsakademien i Tokio lär i intet afseende vara sämre än akademien i Greenwich, och i de öfriga skolorna finns det öfver 500 elever, midshipmen och kadetter, hvidan det finns tillräckligt af utbildadt befäl. Manskapet ävå bringas icke genom utskrifning utan det anmäler sig alltid så många frivilliga att de — i alla fall hitills — ha räckt till för flottans behöf. Japaneserna äro utmärkte sjömän, och till följd af de stora kuststräckorna finns det ett outömligt förråd af manskapsmaterial för flottan.

Det är alltså på grund af deras skepps hastighet och starka armering, samt framför allt genom deras officerars skicklighet, i att föra fartygen och manskapets duglighet som japaneserna vunnit segern i Koreabukten. Men lättköpt var segern icke för japaneserna.

HVARFÖR VUNNO JAPANESERN DRABBNINGEN I KOREABUKTEN?

En militäriske författare i en dansk tidning besvarar denna fråga på följande sätt:
Den duell som de båda ostasiat-

*) I Sv. tunnland = 1¼ acres.